EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

Liikenne- ja viestintäministeriö 29.4.2021

Viite: O 10/2021 vp Epäselvyydet romutuspalkkiota koskevan lain soveltamisessa

Liikenne- ja viestintävaliokunta on käsitellyt romutuspalkkiota koskevan lainsäädännön tulkinnassa syntyneitä epäselvyyksiä omana asianaan (O 10/2021 vp - Epäselvyydet romutuspalkkiota koskevan lain soveltamisessa). Valiokunta on pyytänyt asiasta PL 47 §:n 2 momentissa tarkoitetun selvityksen liikenne- ja viestintäministeriöltä, ja kuullut asiasta myös muita asiantuntijoita.

Valiokunta haluaa kiittää liikenne- ja viestintäministeriötä kattavasta ja yksityiskohtaisesta asian etenemistä ja siihen vaikuttaneita tekijöitä koskevasta selvityksestä.

Liikenne- ja viestintävaliokunta pitää saamansa selvityksen perusteella erittäin valitettavana, että romutuspalkkiota koskevan lainsäädännön tulkinnasta ja sitä koskevasta neuvonnasta on aiheutunut kansalaisille ja yrityksille kohtuuttomia tilanteita. Monivaiheiseen tapahtumankulkuun liittyy jälkikäteen arvioituna selkeitä ongelmatilanteita lain tulkinnan, kansalaisten neuvonnan, tiedottamisen ja tiedon kulun osalta sekä liikenne- ja viestintäministeriössä että Liikenne- ja viestintävirastossa. Valiokunnan käsityksen mukaan tärkeintä tässä vaiheessa on varmistaa kansalaisten ja yritysten oikeusturvan toteutuminen sekä arvioida ja toteuttaa kaikki ne konkreettiset toimenpiteet, joilla voidaan varmistaa, ettei vastaavia epäselvyyksiä pääse enää jatkossa syntymään.

Valiokunta pitää ensisijaisen tärkeänä, että viranomaisten laintulkinnan tulee aina olla johdonmukaista ja tulkintaa koskevan viranomaistiedottamisen ja neuvonnan on kaikilta osin oltava selkeää, yhtenäistä ja viranomaisen kannan mukaista. Laintulkintaa koskevassa tiedottamisessa ja kansalaisille suunnattavassa neuvonnassa tulee siten olla selkeästi määritellyt ja johdonmukaiset toimintalinjat. Eri viestintävälineiden käytössä on välttämätöntä myös korjata viipymättä viestinnästä kansalaisille mahdollisesti syntyneet virheelliset käsitykset. Valiokunta korostaa yleisesti, että lain tulkinnassa tulee lain sanamuodon lisäksi ottaa huomioon myös lainsäädännön tarkoitus, hallituksen esityksen perustelut ja eduskunnan hyväksymä mietintö.

Valiokunnan käsityksen mukaan romutuspalkkiota koskevan lain tulkinnassa ja neuvonnassa syntyneisiin ongelmiin ja niiden ratkaisemisen hitauteen vaikutti olennaisesti puutteellisuudet ministeriön ja Liikenne- ja viestintäviraston sisäisessä tiedonkulussa ja osittain myös tiedonkulun puutteet ministeriön ja viraston välillä.

Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että liikenne- ja viestintäministeriössä ja Liikenne- ja viestintävirastossa toteutetaan myös sisäiset selvitykset tapahtuneesta sekä arvioidaan ja toteutetaan viipymättä kaikki ne toimenpiteet, joilla voidaan varmistaa, ettei vastaavia epäselvyyksiä lakien tulkinnassa ja toimeenpanossa pääse enää jatkossa syntymään. Valiokunta pyytää ministeriötä saattamaan tämän kirjeen myös Liikenne- ja viestintäviraston tietoon ja kehottaa arvioimaan yhteistyössä Liikenne- ja viestintäviraston kanssa mihin konkreettisiin toimenpiteisiin ja mahdollisiin toimintatapojen muutoksiin esille tulleiden ongelmien vuoksi on syytä ryhtyä.

Valiokunta pitää ensisijaisen tärkeänä, että toimivaltaiset viranomaiset pyrkivät ratkaisemaan vielä kesken olevat romutuspalkkioita ja mahdollisia korvausvaatimuksia koskevat asiat mahdollisimman ripeästi, vilpittömässä mielessä olleiden hakijoiden oikeusturvan varmistamiseksi.

Liikenne- ja viestintävaliokunnan puolesta

Suna Kymäläinen
Puheenjohtaja